

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Zorgverzekeringen

T.a.v.

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 7
2595 AK Den Haag

Postadres

Postbus 84015
2508 AA Den Haag

088 711 40 00
info@hetcak.nl

KvK 56806787

www.hetcak.nl

Datum

18 januari 2023

Kenmerk

RL KOT2023

Onderwerp

Uitvoeringsaspecten regeling nabestaanden Kinderopvangtoeslagaffaire

Geachte

Hierbij reageren wij op het aan u gerichte verzoek van het Ministerie van Financiën van 21 december 2022 (kenmerk 2022-0000318242) inzake de voorgenomen schuldenregeling voor nabestaanden van overleden (potentieel) gedupeerden in de Kinderopvangtoeslagaffaire. Daarmee hebben wij kennis genomen van het concept wetsvoorstel en de bijbehorende concept memorie van toelichting.

Samenvattende conclusie: wij achten de maatregel uitvoerbaar, onder plaatsing van een aantal opmerkingen omtrent de verwachte aantallen, alsmede enkele randvoorwaarden.

Hoe ziet de schuldenregeling voor nabestaanden er uit?

De kern van het wetsvoorstel is dat de nabestaanden (toeslagpartner en/of kinderen) van overleden mogelijk gedupeerden in eenzelfde positie worden gebracht als wanneer het overlijden niet zou hebben plaatsgevonden. Door het overlijden is het onderzoek door de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) naar de mogelijke gedupeerdheid stilgelegd en is niet tot vaststelling gekomen. Daardoor zijn de eventuele openstaande schulden per 31 december 2020 van de overledene mogelijk overgegaan naar de erven. Het Kabinet wenst de erven hiermee niet te belasten. Daarnaast heeft de stillegging van het onderzoek naar de gedupeerdheid van de overledene er toe geleid dat de eventuele openstaande schulden per 31 december 2020 van de toeslagpartner niet zijn kwijtgescholden. Ook dat wordt met dit wetsvoorstel hersteld. Daarnaast zijn er mogelijk gedupeerden overleden die niet in beeld zijn bij UHT doordat het overlijden heeft plaatsgevonden voorafgaand aan de herstelregelingen en zij zich niet hebben kunnen aanmelden bij UHT als mogelijk gedupeerde. Ook voor deze nabestaanden staat de regeling open.

De voorgenomen schuldenregeling is voor wat betreft het kwijtschelden van schulden bij de nabestaande (de toeslagpartner) gelijk aan de kwijtscheldingsbepalingen zoals die gelden voor de gedupeerden. Daarbij worden openstaande vorderingen op de peildatum 31-12-2020 kwijtgescholden. Vorderingen van na die datum worden niet kwijtgescholden. Ook de restitutie bepaling is identiek: betalingen die op of na 1-1-2021 zijn gedaan op vorderingen van vòòr 1-1-2021, moeten worden terugbetaald. Deze gelijkwaardigheid is opgenomen in het wetsvoorstel door te bepalen dat de regelingen voor gedupeerden in de van kracht zijnde Wet herstel toeslagen worden uitgebreid naar de toeslagpartner van de postuum vastgestelde gedupeerde, zoals vastgesteld door UHT.

Belangrijk verschil met de behandeling van gedupeerden: er vindt geen pauzering plaats op de lopende schuldvordering bij toeslagpartners van overleden mogelijk gedupeerden. Na ontvangst van de data van de postuum vastgestelde gedupeerde en de toeslagpartner kan direct worden overgegaan tot eventuele kwijtschelding en/of restitutie.

Opmerkingen omtrent de verwachte aantallen

1. Omvang van de groep bekende overledenen

De omvang van de groep overledenen binnen het totaal van de aanvragers bij UHT is bekend. Er zijn 225 overledenen in de totale groep van ~70.000 aanvragers. Van deze 225 overledenen zal een deel als postuum niet gedupeerd worden aangemerkt, deze vallen dus buiten scope, maar dat laten we hier verder buiten beschouwing. Uitgaande van de bekende 10% overlap met de CAK-regelingen komen dan ~20 situaties voor behandeling in aanmerking. De overlap is dominant op de Zvw-wanbetalersregeling (90%) en daar speelt de overdracht van openstaande vorderingen op de erven niet. Zvw-vorderingen worden na overlijden standaard kwijtgescholden en gaan niet over naar de erven. Voor deze groep is dus alleen relevant of er sprake is van een toeslagpartner waar we de eventuele openstaande schuld 31-12-2020 kunnen kwijtschelden. Binnen de groep van ~20 zal bij een enkeling sprake kunnen zijn van de eigen bijdrageregelingen Wlz/Wmo. In die situatie zal beoordeeld worden of er sprake is van een openstaande schuld en of deze al dan niet is overgegaan naar erven. Samenvattend is de workload op deze groep voor het CAK naar verwachting als gering te duiden.

2. Omvang van de groep onbekende overledenen

Er zijn mogelijk gedupeerden overleden voordat de herstelregelingen werden geopend (begin 2021). Zij zijn nu dus nu niet in beeld bij UHT omdat er geen aanmelding heeft kunnen plaatsvinden. Om tot een ruwe inschatting van deze potentiële groep te komen doen we enkele aannames.

a.

Om te beginnen weten we enigszins wat de omvang is van de groep aanvragers (70.000) in het totaal van het aantal kinderopvangtoeslaggerechtigden in de periode 2006-2020. Jaarlijks zijn er 800.000 – 1.000.000 ontvangers van de kinderopvangtoeslag. Gedurende de periode 2006-2020 zijn dat er (vele) miljoenen. Dit maakt dat het aandeel mogelijk gedupeerden ten opzichte van het totaal aantal kinderopvangtoeslaggerechtigden ongeveer 1% a 2% (enkele procenten) bedraagt.

b.

We weten ook dat er in totaal in de periode 2006-2020 10.000 mensen zijn overleden die ontvanger van kinderopvangtoeslag waren. Het is niet ondenkbaar dat enkele procenten hiervan (dus enkele honderden) tot de doelgroep behoort.

c.

Opnieuw uitgaande van de 10% overlap met de CAK-regelingen komen dan enige tientallen situaties voor beoordeling in aanmerking. Dit aantal zal naar verwachting lager zijn naarmate het overlijden verder in het verleden ligt (en er geen openstaande schuld meer is ultimo 2020). Zoals gesteld is de Zvw-wanbetalersregeling dominant (90%) en daar worden de vorderingen na overlijden standaard kwijtgescholden en gaan deze niet over naar de erven. Voor deze groep is alleen relevant of er sprake is van een toeslagpartner waar we de eventuele openstaande schuld 31-12-2020 kunnen kwijtschelden. Ook binnen deze groep van enkele tientallen zal bij een enkeling sprake kunnen zijn van de bijdrageregelingen Wlz/Wmo. Hier zal beoordeeld worden of er sprake is van een openstaande schuld en of deze al dan niet is overgegaan naar erven. Voor deze groep thans nog onbekende overledenen is de workload op deze groep voor het CAK naar verwachting eveneens als gering te duiden, maar als gevolg van de aannames bestaat er meer onzekerheid over de omvang van deze groep.

Randvoorwaarden

1. Start uitvoering na wettelijke grondslag

Het CAK start de werkzaamheden (ontvangst gegevens postuum vastgestelde gedupeerden, toeslagpartner, kwijtschelden en restitueren) eerst ná inwerkingtreding van de wet. Dat betekent dat van een – tijdelijke – onrechtmatigheid (zoals eerder bij de gedupeerdenregeling) bij deze regeling geen sprake zal zijn.

2. Vaststelling postuum gedupeerden en toeslagpartner door UHT

Het CAK gaat uit van de juistheid en volledigheid van aangeleverde gegevens over de overledenen en hun toeslagpartner, zoals vastgesteld door UHT. Het CAK heeft hierin, vanuit de gebruikersverantwoordelijkheid, geen eigen beoordelingspositie.

3. Gegevenslevering overledenen en nabestaanden identiek aan gedupeerden

Het CAK gaat uit van een gegevenslevering die identiek is aan de huidige levering van de gedupeerdenbestanden. Dat betekent een periodieke levering met cumulatieve data, net als bij de gedupeerden. Daarmee moet in de eerste helft van 2023, voorafgaand aan de inwerkingtreding, de huidige leveringsovereenkomst UHT-CAK worden uitgebreid.

Uitvoeringskosten

Gelet op de naar verwachting geringe aantallen zal het CAK dit in de bestaande begroting kunnen opvangen. We maken hierbij volledigheidshalve wel een voorbehoud. Mocht in de praktijk toch blijken dat er toch sprake is van (beduidend) grotere aantallen dan treden we hierover in overleg met het ministerie van VWS.

Contactpersoon voor dit dossier is bereikbaar via e-mailadres

of telefoonnummer

Met vriendelijke groet,
CAK

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Zorgverzekeringen

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Persoonsgegevens

Datum 25 januari 2023
Betreft Reactie CAK op uitvoeringstoets regeling voor nabestaande – aanvullend wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen

Kenmerk
3502252-1042608-Z

Kenmerk afzender
2022-0000318242

Bijlage
1

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Geachte Persoonsgegevens

Op 21 december 2022 ontving ik uw brief met het verzoek om het conceptwetsvoorstel 'Wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen houdende aanvullende maatregelen voor kinderen en ex-partners van gedupeerde aanvragers kinderopvangtoeslag en voor de nabestaanden van overleden gedupeerde aanvragers kinderopvangtoeslag en overleden kinderen', voor het onderdeel wat toeziet op de regeling voor nabestaanden van overleden gedupeerden, te beoordelen op haalbaarheid en uitvoerbaarheid.

Ik heb dit verzoek neergelegd bij het CAK dat namens het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) belast is met de uitvoering van de hersteloperatie van de kinderopvangtoeslag ten aanzien van onder andere de inning van de eigen bijdrage en de wanbetalersregeling. Deze brief gaat in op de reactie die ik ontvang van het CAK.

Reactie CAK

Het CAK geeft aan het conceptwetsvoorstel dat toeziet op de regeling voor nabestaanden van overleden gedupeerden, onder voorbehoud van een aantal onzekerheden en randvoorwaarden, uitvoerbaar te achten. Voor de voorbehouden verwijs ik u naar de brief van het CAK van 18 januari 2023. Deze is als bijlage aan deze brief toegevoegd.

Reactie VWS

Vanuit VWS vraag ik uw aandacht voor de volgende punten.

Onrechtmatigheden

Door het CAK is als randvoorwaarde opgenomen dat het CAK pas start met de uitvoering van de werkzaamheden nadat de wetswijziging in werking is getreden. Dit betekent dat er geen sprake kan zijn van 'tijdelijke' onrechtmatigheden in de verantwoordingen van het CAK. Ik onderschrijf dit.

Financieel

De werkzaamheden die het CAK moet verrichten voor de regeling voor nabestaande en overleden gedupeerden zijn naar verwachting van het CAK beperkt en kunnen door het CAK opgevangen worden binnen de huidige begroting. Mocht blijken dat de werkzaamheden toch niet beperkt zijn dan verwacht VWS dat extra kosten verbonden aan de uitvoering, net als bij de lopende hersteloperatie, voor rekening van het Ministerie van Financiën komen.

Ook wil ik een zorgpunt onder uw aandacht brengen. Naar mijn mening blijft de voortdurende pauzering van schulden in combinatie met dat niet in alle gevallen alle schulden kwijtgescholden worden en/of het aantal gemelde aanvragers die niet gedupeerd blijken te zijn een zorgpunt.

Tot slot

Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met de behandelaar van deze brief.

Hoogachtend,
de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,

Persoonsgegevens

**Directoraat-Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Zorgverzekeringen

Kenmerk
3502252-1042608-Z

Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 1794 8901 CB Leeuwarden

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v.
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Directie

Contactpersoon

Uw kenmerk
4411526

Ons kenmerk
23U0012167

Datum 31 januari 2023

Betreft Bevindingen nabestaandenregeling kinderopvangtoeslag (KOT)

Geachte

Het CJIB is per brief van 16 januari 2023 verzocht tot het uitvoeren van een quickscan voor het conceptwetsvoorstel nabestaandenregeling kinderopvangtoeslag. Met deze brief informeer ik u over de bevindingen uit de quickscan. Dit zal ik doen conform de aangedragen toetsingscriteria.

Handhaafbaarheid en de effecten op de doelgroep

De nabestaandenregeling, zoals deze is opgenomen in het wetsvoorstel, is voor het CJIB handhaafbaar en uitvoerbaar. Op het moment dat het CJIB geïnformeerd wordt over het overlijden van een persoon, komen openstaande CJIB-vorderingen te vervallen. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor vorderingen van overleden aanvragers van de kinderopvangtoeslag. CJIB-vorderingen gaan dus ook niet over op de toeslagpartner of de eigen kinderen van de aanvrager.

Dit bestaande proces binnen het CJIB zorgt voor een aanzienlijke vermindering van de impact van de nabestaanderegeling op het CJIB.

Op het moment dat nabestaanden zich, via de Belastingdienst, melden bij het CJIB zal onderzocht moeten worden of de overleden aanvrager voor zijn/haar overlijden nog betalingen heeft verricht ten behoeve van vorderingen die onder het kwijtscheldingsbeleid vallen. Deze betalingen zullen namelijk gerestitueerd moeten worden naar de nabestaanden. Dit vraagt een handmatig en complex onderzoek en heeft een behoorlijke impact op het CJIB.

Wat daarbij onduidelijk is, is welk deel van de 10.000 aanvragers van de kinderopvangtoeslag, die de afgelopen jaren zijn overleden, gedupeerde is van de kinderopvangtoeslag én bekend is bij het CJIB.

Voor het uitvoeren van deze regeling is het CJIB afhankelijk van goede informatievoorziening van de Belastingdienst. Hierbij kan gedacht worden aan het verstrekken van actieve bankrekeningnummers of de gegevens van de kinderen waar de restitutie naar rato aan overgemaakt moet worden. Indien dit goed gaat, zullen de effecten op de doelgroep beperkt zijn.

Directie

Datum
31 januari 2023

Ons kenmerk
23U0012167

Hierbij probeert het CJIB met een persoonsgerichte aanpak en communicatie de nabestaande(n) zoveel mogelijk mee te nemen in de restitutie van de specifieke vorderingen. Hiervoor is binnen het CJIB een team dat nabestaanden kan helpen en duidelijkheid kan bieden.

Effecten op de benodigde capaciteit en effecten op uitvoeringskosten en lasten
Aangezien het overgrote deel van de nabestaandenregeling handmatig uitgevoerd zal worden en om de impact op andere KOT-regelingen te voorkomen, is in de jaren 2023 en 2024 2fte nodig. Deze formatie kan in 2025 afgeschaald worden tot 1fte. De verwachten kosten over deze drie jaren worden, bij elkaar opgeteld, begroot op € 510.000,00.

De totale kosten (incl. projectkosten) tot en met 2025 worden daarmee geschat op € 536.600,00.

Effecten op de regeldruk

De wettelijke grondslag van het CJIB voor de inning- en incassotaken volgen uit de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften en het Wetboek van Strafvordering. Het CJIB conformeert zich echter wel aan het wetsvoorstel en dient daarvoor het eigen beleid aan te passen en uit te breiden. Hierop zal het CJIB inzet moeten plegen en zal hierbij vanzelfsprekend ook het ministerie van Justitie en Veiligheid betrekken.

Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie

Zoals hiervoor benoemd zal het CJIB haar beleid wijzigen zodat de nabestaandenregeling uitgevoerd kan worden. Verder wordt informatie die het CJIB nodig heeft voor het uitvoeren van haar wettelijke taken en haar beleid, zorgvuldig bewaard conform de eisen vanuit de Archiefwet en de selectielijst.

Implementatie/risico/control

Ik verwacht dat het beleid tijdig geïmplementeerd kan worden, zodat gestart kan worden met het restitueren van vorderingen van overleden aanvragers aan nabestaanden op het moment dat de Belastingdienst de noodzakelijke informatie aanlevert.

Het CJIB signaleert op de lange termijn een risico. Dit risico ontstaat als er enkele jaren zitten tussen het moment van overlijden van de aanvrager én het moment dat de nabestaande(n) gemeld worden bij het CJIB. Hierdoor kan het voorkomen dat de overleden aanvrager niet meer bekend is bij het CJIB omdat de gegevens, gelet op de eisen van de Archiefwet, zijn verwijderd. Om dit risico te vermijden is belangrijk dat nabestaanden zich tijdig melden én de doorlooptijd van de aanvraag van nabestaanden wordt beperkt.

De verwachte kosten, zoals deze volgen uit deze quickscan, zijn nog niet gedekt. Om de uitvoering te realiseren zal het CJIB de benodigde middelen nog moeten ontvangen van het ministerie van Financiën.

Communicatie en gegevensuitwisseling

Het CJIB zal nabestaanden benaderen op het moment dat het de noodzakelijke informatie ontvangt die nodig is om de restitutie op te starten. Voor deze gegevensuitwisseling is een wettelijke basis voorzien, ook in het nieuwe wetsvoorstel.

Het CJIB hecht eraan dat de nabestaanden expliciet geïnformeerd worden over het delen van hun gegevens met het CJIB en hiervan kunnen afzien. Hierover voert het CJIB graag nog nader overleg met het ministerie van Financiën.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over de impact van de nabestaandenregeling op het CJIB.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

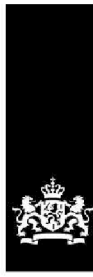
Directie

Datum

31 januari 2023

Ons kenmerk

23U0012167

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Persoonsgegevens

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Contact

Persoonsgegevens

Uw brief van
27 december 2022

Uw kenmerk
2022-00000298117

Onze referentie
HD.023.xxx

Bijlagen
1

Datum: DAG februari 2023

Betreft: Uitvoeringstoets addendum aanvullend wetsvoorstel hersteloperatie
toeslagen

Geachte

In uw brief van 27 december 2022, heeft u DUO verzocht tot het doen van een additionele toets op uw verzoek van 2 december 2022. De regeling voor ex-partners wordt hierdoor uitgebreid met nabestaanden van overleden gedupeerde toeslagaanvragers in het kader van de hersteloperatie toeslagen. U verzoekt in uw brief om binnen 4 weken te reageren, zoals reeds aangekondigd is dit door een overvolle agenda niet gelukt.

Inleiding

Met dit addendum op het wetsvoorstel wordt de Wet hersteloperatie toeslagen uitgebreid met aanvullende maatregelen voor nabestaanden van gedupeerde aanvragers. Hierdoor komen ook toeslagpartners van overleden gedupeerde ouders in aanmerking voor compensatie en kwijtschelding van openstaande inburgeringsvorderingen die zijn ontstaan op of vóór 31 december 2020.

Doordat inburgeringsschulden bij overlijden teniet gaan en daardoor niet overerfbaar zijn, heeft deze wetswijziging voor DUO zeer beperkt gevolgen m.b.t. kinderen van overleden aanvragers.

Conclusie

De voorgestelde wijzigingen van het wetsvoorstel per 1 juli 2023 zijn uitvoerbaar en haalbaar voor DUO. Wel zijn bij deze wetswijziging aandachtspunten aan de orde die op het moment van beoordeling niet of onvoldoende helder waren. De uitvoerbaarheid en haalbaarheid zijn daarom beoordeeld op basis van het conceptwetsvoorstel zoals bijgevoegd bij uw brief d.d. 27 december 2022. Hieronder bespreek ik eerst de bijzonderheden van het wetsvoorstel voor DUO, vervolgens benoem ik de aandachtspunten. Tenslotte geef ik inzicht in de verwachte kosten, zoals gebleken uit de analyse.

Toelichting

Omvang

Met onderhavig wetsvoorstel wordt de groep gedupeerde ouders waarvoor DUO de schuldenregeling reeds uitvoert, uitgebreid met nabestaanden van overleden, erkende, gedupeerde aanvragers. Op basis van de verwachting van de Belastingdienst (hierna: BD) dat tussen de 7.000 en 9.800 personen per jaar aan de gestelde voorwaarden zullen voldoen, verwacht DUO ongeveer 50 toeslagpartners van overleden gedupeerde toeslagaanvragers met een inburgeringsschuld.

Daarnaast zal er een (zeer) kleine groep overleden gedupeerde aanvragers zijn die tussen 1 januari 2021 en het moment van overlijden hebben afbetaald op hun inburgeringsschuld. Deze betalingen dienen te worden gerestitueerd aan de nabestaanden. Dat zal primair de toeslagpartner zijn en als er geen toeslagpartner is, komen eventuele kinderen daarvoor in aanmerking.

Uitwisseling

De wet regelt wie toeslagpartners zijn en dit wordt door de BD vastgesteld. DUO verzoekt voor deze groep gebruik te maken van een apart aanleverbestand.

Net als bij gedupeerde aanvragers en hun toeslagpartners zijn het wettelijk moratorium en de zogenaamde pauzeknop van toepassing, maar door de inwerkingtreding van deze wijziging per 1 juli 2023 geldt een andere aanmeldtermijn. In het geval er geen toeslagpartner aanwezig is, dient de BD de contactgegevens van (het aanspreekpunt van) nabestaande kinderen te verstrekken. DUO verzoekt om per overleden aanvrager slechts 1 contactpersoon aan te leveren.

Aanlevering in verschillende groepen

DUO verzoekt de levering onder te verdelen in de volgende groepen:

- Toeslagpartners van aanvragers die zich zelf hebben gemeld en tijdens het onderzoek zijn overleden;
- Toeslagpartners van aanvragers waarvoor de nabestaanden zich na het overlijden van de aanvrager hebben gemeld.
- Wanneer er geen toeslagpartner is, het kind c.q. het aanspreekpunt van de kinderen in geval er sprake is van meerdere kinderen.

In de rapportages van DUO aan SZW zal dit onderscheid worden benoemd.

Aandachtspunten

Deze wetswijziging treedt per 1 juli 2023 in werking, nabestaanden van overleden mogelijk gedupeerde aanvragers kunnen zich melden tussen 1 juli en 31 december 2023 bij de BD.

DUO verzoekt deze aanvraagtermijn te verlengen met minimaal 3 maanden voor het geval een betrokkene aan het einde van de termijn overlijdt. Op die manier worden nabestaanden in de gelegenheid gesteld een aanvraag te doen binnen een termijn welke in lijn is met art. 6.1, lid 10, van dit wetsvoorstel.

Art. 6.12, lid 6, van het wetsvoorstel vereist een aanpassing. De huidige formulering lijkt te impliceren dat de BD pas gegevens mag verstrekken wanneer de overleden aanvrager als gedupeerde is aangemerkt. Dat is ontoereikend, aangezien op basis van dit wetsvoorstel de schulden van de toeslagpartner van een mogelijk gedupeerde aanvrager gepauzeerd dienen te worden.

DUO verzoekt om herformulering van dit artikel zodat de BD bevoegd is om ook nabestaanden van mogelijke gedupeerde aanvragers te leveren.

Uit het wetsvoorstel volgt dat archivering en verwijdering van gegevens volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming plaats dient te vinden. DUO

beoordeelt dit als te beperkt, aangezien de AVG in samenhang met de Archiefwet dient te worden gezien.
DUO verzoekt dit toe te voegen.

Vanaf 1 januari 2024 worden schulden niet meer ambtshalve kwijtgescholden, maar alleen nog op verzoek.¹
DUO gaat ervan uit dat deze passage zal worden aangepast en dat ambtshalve kwijtschelding minimaal tot 1 juli 2025 mogelijk is.

DUO verzoekt om opdrachtverstrekking per 1 maart 2023 of anders op zo kort mogelijke termijn daarna. Wanneer de opdracht op een later tijdstip wordt ontvangen, moet DUO starten per 1 maart met de voorbereidingen zoals met het departement besproken is. Op deze wijze is haalbaarheid per 1 juli 2023 geborgd.

Door de lange doorlooptijd van de integrale beoordeling kan de BD tot de slotsom komen dat de als gedupeerd beoordeelde aanvrager achteraf onverhoopt niet-gedupeerd blijkt te zijn. In het geval dat de BD niet overgaat tot herziening van de genomen herstelmaatregelen, zal DUO in navolging hiervan ook niet overgaan tot het terugdraaien van de kwijtgescholden inburgeringsvordering.

Kosten uitvoering wijziging

Verandercapaciteit 2023 (in uren)

	<i>Uren 2023</i>
ICT – realisatie	nihil
Totaal (afgerond)	nihil

De beoogde wijziging kan met de huidige ICT-voorzieningen worden gerealiseerd. Op dat gebied worden dan ook geen wijzigingen voorzien.

Incidentele (uitvoerings-)kosten 2023 (in uren en euro)

	<i>Uren 2023</i>	<i>Kosten 2023</i>
Control	24	€ 2.256
Functioneel Beheer	16	€ 1.808
Kennis- / Leer Centrum	70	€ 5.600
Lening en vergoeding	16	€ 1.200
Communicatie	40	€ 3.440
Financieel programmabeheer	24	€ 2.256
Gegevensleveringen	40	€ 3.200
Handhaving	16	€ 1.200
Totaal (afgerond)	250	€ 22.000

Deze incidentele kosten omvatten inzet van onder meer Functioneel Beheer, Kennis- en Leercentrum, Leningen en financieel programmagelden. Deze inzet ziet op het aanpassen van werkinstructies, kennisbank, website en formulieren. Daarnaast zal beperkte inzet van het team Gegevensleveringen worden gevraagd bij het voorbereiden van de benodigde gegevensleveringen door de BD. Het team Handhaving zal worden betrokken bij de voorbereidingen.

¹ Zoals volgt uit de MVT Wet hersteloperatie toeslagen, p. 162

Uitvoeringskosten vanaf 2023 (in uren en euro)

	<i>Uren vanaf 2023</i>	<i>Kosten vanaf 2023</i>
Bezwaar	120	€ 10.320
Financieel Programmabeheer	40	€ 3.760
Functioneel beheer	20	€ 2.260
Gegevensleveringen	40	€ 3.200
Klantafhandeling	5	€ 355
Leningen	410	€ 30.750
Totaal (afgerond)	650	€ 50.000

Deze geraamde uitvoeringskosten zijn gebaseerd op aanlevering van de nabestaanden door de BD, beoordeling en afhandeling hiervan door de afdeling Leningen en het beantwoorden van telefonische vragen door klantafhandeling. Ook zal voor de uitvoering enige capaciteit van Gegevensleveringen nodig zijn. Uitgegaan wordt van 50 nabestaanden van overleden gedupeerden in totaal.

DUO houdt de betreffende werkzaamheden in de gaten, substantiële wijzigingen worden tijdig onder de aandacht gebracht en DUO verantwoordt deze in de reguliere viermaandsrapportages.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zie een spoedige opdrachtverstrekking met vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Bijlage: analyse

Omschrijving wijziging

In aanvulling op het compenseren van ex-partners van KOT-gedupeerden krijgen ook (addendum) nabestaanden (toeslagpartners) van overleden gedupeerden recht op kwijtschelding van vorderingen, aanwezig op 01-01-2021 (peildatum) en -indien van toepassing- restitutie van reeds terugbetaalde bedragen op vorderingen. In het geval er recht bestaat op restitutie en er is geen toeslagpartner maar wel een of meer kinderen die daarvoor in aanmerking komen, dan restitueert DUO het betreffende bedrag aan een van de kinderen. De betrokkenen nabestaanden kunnen zich van 01-07-2023 tot en met 01-04-24 melden bij de Belastingdienst. DUO baseert zich volledig op de gegevens van de Belastingdienst.

Uitvoering

SCI zal de regeling als volgt uitvoeren:

1. De Belastingdienst levert periodiek een overzicht van de nabestaanden die zich tussen 1 juli 2023 en 01-04-2024 hebben gemeld aan DUO-SCI. De Belastingdienst levert per overleden (mogelijk) gedupeerde aanvrager de contactgegevens van 1 nabestaande. De toeslagpartner (indien aanwezig) en anders het aanspreekpunt van de kinderen.
2. DUO-SCI beoordeelt het overzicht, pauzeert aanwezige openstaande vorderingen van de toeslagpartner, verzorgt de kwijtschelding en/of restitutie aan de betreffende toeslagpartner en legt dit vast in ISI
3. In het geval dat de overleden gedupeerde aanvrager recht zou hebben op restitutie en er is geen toeslagpartner maar wel een of meer kinderen, dan restitueert DUO het betreffende bedrag aan het kind.
4. DUO-SCI stelt de betreffende nabestaande op de hoogte van de stand van zaken.

De activiteiten zullen -mede gezien het beperkte verwachte aantal - handmatig worden uitgevoerd door de afdeling Leningen en Vergoedingen van SCI in samenwerking met Financieel Programmabeheer. De laatste afdeling zal zorgen voor een correcte financiële verantwoording. Ambtshalve afhandeling is mogelijk tot 01-01-2024; DUO gaat ervan uit dat deze termijn wordt verlengd. Vooralsnog gaat DUO uit van 50 gevallen. DUO acht de wijziging haalbaar.

Benodigde aanpassingen

Om het bovenstaande mogelijk te maken, moeten enkele communicatiemiddelen worden aangepast door het Kennis- en Leercentrum. Tevens moeten er nieuwe werkinstructies worden opgesteld en zal de regeling worden vermeld op de website www.inburgeren.nl. Er worden enkele kleine systeemaanpassingen voorzien. Zo moet de nabestaande, aan wie de terugbetaling wordt gedaan, vastgelegd kunnen worden in het systeem. De incidentele kosten worden geraamd op (afgerond) € 22.000,-. De structurele kosten (afhandelen cases, verzorgen restituties, afhandelen eventuele bezwaar- en beroepzaken, beantwoorden vragen etc) komen op afgerond € 50.000,-.

Specificatie aanpassingen en kosten

Omschrijving	wie	tijd	kosten	Kostentype	Opmerking
Opstellen werkinstructies	KLC	25	2000	Incidenteel	
Aanpassen Kennisbank	KLC	20	1600	Incidenteel	
Ontwerpen en aanpassen brieven	KLC	20	1600	Incidenteel	
Communicatie overig/diversen/onvoorzien	KLC	5	400	Incidenteel	
Afhandelen klantvragen	KCI	5	355	Uitvoering	Aanname: in totaal 20 vragen à 15 minuten
Diverse werkzaamheden	Control	24	2256	Incidenteel	Stelpost
Verzorgen kwijtschelding en restitutie	FPB	24	2256	Incidenteel	Stelpost
Voorbereiding gegevenslevering	GGL	40	3200	Incidenteel	
Verrijking bestanden Belastingdienst	GGL	40	3200	Uitvoering	
Publiceren regeling op website www.inburgeren.nl	Comm	40	3440	Incidenteel	
Afhandelen bezwaar en beroep	BKB	120	10320	Uitvoering	Aanname: 5 gevallen à 24 uur
Leveren inhoudelijke expertise bij voorbereiding	L&V	16	1200	Incidenteel	
Diverse werkzaamheden Handhaving bij voorbereiding	HH	16	1200	Incidenteel	
Afhandelen van 50 cases per jaar à 8 uur	L&V	400	30000	Uitvoering	Aanname: betreft 50 nabestaanden van overleden gedupeerden.
Ondersteuning KAF (tweedelijns klantvragen)	L&V	10	750	Uitvoering	Aanname: 10 vragen die nader zoekwerk vergen à 1 uur
Aanpassen ISI (vastleggen nabestaande t.b.v. restituties)	DevOps ISI	10	1130	Incidenteel	
Ondersteuning Functioneel Beheer	FB	20	2260	Uitvoering	
Verzorgen rapportages	FPB	40	3760	Uitvoering	
Uitvoeren GAT test	FB	16	1808	Incidenteel	

Ministerie van Financiën
Programma DG Herstelbeleid

t.a.v.

Postbus 20201

2500 EE Den Haag

Datum 27 januari 2023
Onderwerp Uitvraag uitvoeringstoets regeling voor nabestaanden – aanvullend wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen

Geachte

Op 27 december 2022 ontving het LBIO uw verzoek om een uitvoeringstoets uit te brengen i.v.m. de regeling voor nabestaanden van overleden gedupeerden.

De regeling is gericht op de situatie dat gedupeerde aanvragers van een kinderopvangtoeslag voor of tijdens het herstelproces zijn overleden en hun toeslagpartners of kinderen, die als leden van het gezin ook zouden meedelen in de herstelmaatregelen van de aanvrager, geen toegang hebben tot compensatie of vervolgregelingen. Met de regeling wordt beoogd het achterblijvende gezin van de aanvrager te ondersteunen. Als begunstigden van deze regeling worden aangewezen:

- de toeslagpartner van de aanvrager op het moment van overlijden, of indien de overledene op dat moment geen toeslagpartner had;
- de in leven zijnde eigen kinderen (biologische, geadopteerde en erkendekinderen) van de overleden aanvrager (naar rato). Andere kinderen (zoals pleegkinderen) vallen hier niet onder.

U verzoekt ons om de regeling voor nabestaanden van overleden gedupeerden zoals opgenomen in het conceptwetsvoorstel, te beoordelen op haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Hieronder onze reactie.

Het LBIO heeft reeds geruime ervaring met de huidige herstelmaatregelen en heeft haar processen hierop ingericht. Tevens is een aantal medewerkers van het LBIO goed op de

hoogte van de regeling. De door u voorgestelde regeling voor de nabestaanden van overleden gedupeerden wijkt voor de uitvoering binnen onze processen nauwelijks af van de huidige regeling.

Sinds het LBIO is gestart met de "hersteloperatie toeslagen" komt er in deze populatie één overleden aanvrager voor.

De eenmalige en structurele effecten op de capaciteit, uitvoeringskosten en uitkeringslasten zullen gezien het verwachte aantal alimentatiezaken die deze regeling raakt derhalve gering zijn. Naar verwachting zijn de extra kosten en druk op de capaciteit dusdanig laag dat zij going concern kunnen worden meegenomen.

De beoogde invoeringsdatum is voor het LBIO haalbaar mits uit de gegevensuitwisseling duidelijk blijkt dat de gedupeerde een overleden burger betreft.

Ik vertrouw erop u naar behoren te hebben geïnformeerd.

Persoonsgegevens

Met vriendelijke groet,
namens het LBIO

Persoonsgegevens

Uitvoeringstoets OTB-regeling nabestaanden

Van: Radar,

Aan: Ministerie van financiën, Programma DG herstelbeleid,

Datum: 10 januari 2023

Geachte

Op dit moment wordt gewerkt aan een aanvullend wetsvoorstel Wet Hersteloperatie Toeslagen, waarover wij eerder een uitvoeringstoets hebben uitgevoerd. In dit wetsvoorstel worden een aantal aanvullende herstelmaatregelen uitgewerkt. Een van de maatregelen is een regeling voor de situatie dat gedupeerde aanvragers van een kinderopvangtoeslag voor of tijdens het herstelproces zijn overleden. Hun toeslagpartners of kinderen, die als leden van het gezin ook zouden meedelen in de herstelmaatregelen van de aanvrager, hebben op dit moment geen toegang tot compensatie of vervolgregelingen. Met de nabestaanden regeling wordt beoogd het achterblijvende gezin van de aanvrager te ondersteunen. Als begunstigden van deze regeling worden aangewezen:

- de toeslagpartner van de aanvrager op het moment van overlijden of indien afwezig:
- de in leven zijnde eigen kinderen (biologische, geadopteerde en erkende kinderen) van de overleden aanvrager. Andere kinderen (zoals pleegkinderen) vallen hier niet onder.

Het is de bedoeling dat de toeslagpartner, dan wel kinderen van een overleden aanvrager, in het buitenland een zelfstandige aanspraak krijgen tot de dienstverlening van het OTB. Dit betekent dat na de inwerkingtreding van het aanvullende wetsvoorstel (beoogd per 1 juli 2023), ook de toeslagpartner of de kinderen van een overleden aanvrager een aanvraag kunnen doen voor de ondersteuning van het OTB.

Vanaf juni 2022 ondersteunt Radar vanuit het Ondersteuningsteam ouders in het buitenland (OTB) erkend gedupeerde ouders die vóór 7-7-2020 naar het buitenland zijn verhuisd. De hierboven beschreven aanvullende regeling zorgt mogelijk voor een uitbreiding van de caseload van het OTB. Doordat de regeling gelijk is aan de bestaande regeling voor gedupeerde ouders in het buitenland en het bovendien naar verwachting om een in omvang zeer geringe groep gaat, is de impact op het OTB van uitvoering van deze regeling zeer minimaal. Op basis van de aangeleverde concept teksten is deze regeling derhalve goed uitvoerbaar. In het vervolg van dit document onderbouwen we dit aan de hand van de door u opgegeven aspecten.

OTB regeling nabestaanden

De toeslagpartner en/of indien die afwezig is de in leven zijnde kinderen van overleden gedupeerde ouders krijgen onder de nabestaandenregeling recht op compensatie, schuldenaankoop en ook brede ondersteuning door gemeenten. Net als bij gedupeerde ouders wil het Ministerie van Financiën die ondersteuning doortrekken naar nabestaanden in het buitenland. Tijdens de aanbestedingsprocedure van het OTB heeft het ministerie al aangegeven dat mogelijk nieuwe groepen in aanmerking komen voor ondersteuning door OTB als wet- en regelgeving daartoe aanleiding geeft.

Voor OTB betekent dit dat na de inwerkingtreding van de aanvullende wet (beoogde ingangsdatum 1 juli 2023), ook nabestaanden een beroep kunnen doen op brede ondersteuning en ondersteuning bij terugkeer. De kaders hiervoor zijn zoveel mogelijk gelijk als die voor de ondersteuning aan gedupeerde ouders en hun gezin. OTB ontvangt van UHT contactgegevens van nabestaanden die onder de regeling vallen, indien zij hiervoor toestemming geven. Voor wat betreft het proces en de dienstverlening door OTB zijn er geen wezenlijke verschillen. Behalve een (zeer beperkte) uitbreiding van de doelgroep van OTB is er daarom geen verwachte impact op de manier van werken van OTB.

Het Ministerie van Financiën heeft Radar (OTB) gevraagd een uitvoeringstoets te doen. Zoals eerder beschreven is de regeling in de huidige vorm wat ons betreft uitvoerbaar. Onderstaand lichten we dit aan de hand van een aantal door het ministerie opgegeven aspecten nader toe:

1. Uitvoerbaarheid

De uitbreiding van de doelgroep van OTB met nabestaande van overleden gedupeerde ouders heeft geringe impact op de uitvoerbaarheid van de lopende opdracht. Gezien de verwachte zeer beperkte omvang van deze groep verwachten we dat wij de ondersteuning aan nabestaanden op kunnen pakken met het huidige OTB zonder dat we onze organisatie hoeven uit te breiden.

De nabestaanden regeling volgt in grote lijnen de ondersteuning die OTB aan gedupeerde ouders in het buitenland biedt. De toeslagpartner, of als die er niet is de kinderen van de overleden gedupeerde ouder, heeft recht op ondersteuning bij:

- Schulden;
- Brede ondersteuning op de vijf leefgebieden, namelijk financiën, gezin, werk, wonen en zorg;
- Remigratie naar Nederland.

Brede ondersteuning in het buitenland wordt geboden aan de toeslagpartner van de aanvrager op het moment van overlijden, of indien afwezig de in leven zijnde eigen kinderen (biologische, geadopteerde en erkende kinderen) van de overleden aanvrager (andere kinderen (zoals pleegkinderen) vallen hier niet onder), aan wie de forfaitaire compensatie is toegekend door UHT en die op 7 juli 2020 niet in Nederland woonde en die op het moment van de ambtshalve toetsing of er behoefte is aan brede ondersteuning, niet meer in Nederland woont.

Omdat de regeling op vrijwel alle punten gelijk is aan de regeling voor gedupeerde ouders in het buitenland is deze uitvoerbaar. Daarbij gelden wel de volgende aandachtspunten:

- Beschikbare capaciteit bij ketenpartners (UHT, SBN, gemeenten) om deze extra vraag adequaat af te handelen. Als die niet beschikbaar is worden verwachtingen niet waargemaakt en raken nabestaanden van gedupeerde ouders zeer waarschijnlijk gefrustreerd.

Daardoor vermindert de effectiviteit van de brede ondersteuning en komt de uitvoerbaarheid in het gedrang. Gezien de beperkte omvang van deze groep verwachten we niet dat dit een groot risico is.

- Adequate afhandeling van eventuele extra schade boven op de forfaitaire vergoeding. Bij de gedupeerde ouders is veel onvrede over de trage afhandeling van verzoeken om vergoeding van de werkelijke schade. Dit belemmert het herstel.

				
<i>Uitvoerbaarheid</i>			x	

2. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum

Voor OTB vormt de beoogde invoeringsdatum van 1 juli 2023 geen probleem. Gezien de beperkte omvang van deze doelgroep verwachten we dit te kunnen oppakken met de bestaande capaciteit van het OTB. Omdat de werkprocessen gelijk zijn vraagt dit verder geen aanpassing van de organisatie anders dan heldere communicatie over de regeling naar de bestaande casemanagers.

				
<i>Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum</i>			x	

3. Effecten voor de doelgroep

Voor de nabestaanden in het buitenland levert uitvoering van de brede ondersteuning door Radar en het OTB veel voordelen op. Ze profiteren van de in de projectorganisatie opgebouwde kennis en goede samenwerkingsrelaties met andere betrokken organisaties als UHT, SBN, VNG, Nederlandse gemeenten etc. Ook hebben ze baat bij de, in het eerste jaar dat OTB ondersteuning biedt aan gedupeerde ouders, fijn geslepen werkprocessen en ICT-applicaties en het inmiddels volwassen leer- en ontwikkelprogramma. Het OTB biedt een volwassen en ervaren uitvoeringspraktijk waar de kinderziekten inmiddels overwonnen zijn.

Voor de bestaande doelgroep van OTB heeft uitvoering van deze regeling geen noemenswaardige impact omdat het om beperkte uitbreiding gaat.

			
<i>Effecten voor de doelgroep</i>			x

4. Effecten op de benodigde capaciteit

Gezien de beperkte omvang van de groep nabestaanden in het buitenland die binnen deze regeling valt heeft uitvoering van de regeling geen effect op de benodigde capaciteit. Wij verwachten dit uit te kunnen voeren met het bestaande team.

			
<i>Effecten op de benodigde capaciteit</i>			x

5. Eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten

Gezien de beperkte omvang van de groep nabestaanden in het buitenland die valt binnen deze regeling, voeren we de regeling uit met de bestaande capaciteit. Als er nabestaanden in het buitenland zijn die een beroep doen op het OTB voor brede ondersteuning, zetten we casemanagers in die ondersteuning bieden. Dit brengt kosten met zich mee. Deze kosten vallen binnen het huidige contract en we hanteren daarvoor de in het contract overeengekomen tarieven en andere voorwaarden.

			
<i>Effecten op de uitvoeringskosten</i>			x

6. Effecten op de regeldruk (administratieve lasten)

De regeling bouwt voort op de bestaande regeling voor gedupeerde ouders in het buitenland die OTB al uitvoert, daardoor is het effect op de regeldruk beperkt.

Doordat het een apart gedefinieerde groep is en zorgt voor (zeer beperkte) uitbreiding van de doelgroep, vraagt het om iets meer verantwoording en rapportage. Ook neemt het aantal betalingen en beschikkingen mogelijk iets toe. Daarbij is het belangrijk dat de processen naadloos aansluiten op de bestaande processen rondom betalen en beschikken om extra regeldruk te voorkomen.

			
<i>Effecten op de regeldruk</i>			x

7. Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie

De gevraagde verantwoordingsinformatie is in lijn met de verantwoordingsinformatie die wij nu aanleveren voor OTB. Als de verantwoording op dezelfde wijze plaats kan vinden en er dus geen aparte losse verantwoording en/of rapportage van ons gevraagd wordt, is het effect van de nabestaandenregeling op de verantwoordings- en beleidsinformatie minimaal.

Radar stemt wekelijkse af met het ministerie, UHT en VNG over het OTB. Hier bespreken we de relevante beleidsinformatie, delen we ervaringen en dilemma's en spreken we acties af. Daarnaast werken OTB, ministerie, UHT en VNG samen om in onvoorziene gevallen doorbraken te realiseren. Wanneer een vergelijkbaar proces wordt opgezet voor nabestaanden zijn de gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie zeer beperkt.

			
<i>Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie</i>			x

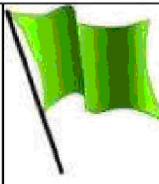
8. Implementatie/risico/control

Gezien de zeer beperkte omvang van de doelgroep die onder de OTB regeling voor nabestaanden valt, zijn de risico's en gevraagde implementatie inspanningen zeer minimaal. Mochten zich toch risico's voordoen, bijvoorbeeld een gebrek aan capaciteit bij ketenpartners of onduidelijkheid over de interpretatie van de regeling dan bespreken wij eventuele knelpunten die daaruit voortkomen in de wekelijkse afstemming met het kernteam (ministerie, UHT, VNG). Ook rapporteren wij daarover in onze halfjaarlijkse rapportage.

			
<i>Implementatie/risico/control</i>			x

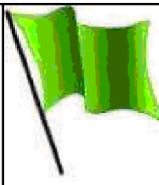
9. Communicatie

Goed afgestemde communicatie vanuit het Ministerie van Financiën, VNG, UHT en OTB richting de doelgroep maakt dat nabestaanden mogelijk voldoende vertrouwen hebben in OTB en UHT toestemming geven om hun contactgegevens met ons te delen. We zetten ervaringsdeskundige ouders en ons ouderpanel in om de communicatie optimaal aan te laten sluiten bij de nieuwe doelgroep.

			
<i>Communicatie</i>			x

10. Gegevensuitwisseling

Wij verwachten geen grote gevolgen op het gebied van gegevensuitwisseling aangezien hetzelfde werkproces gevolgd wordt als bij de huidige doelgroep van het OTB. Als de regeling definitief is voert het ministerie met ondersteuning en input vanuit Radar een DPIA uit.

			
<i>Gegevensuitwisseling</i>			x

Eindoordeel

Met de uitvoering door Radar van de OTB-opdracht, waarbij wij sinds 1 juni 2022 ondersteuning bieden aan gedupeerde ouders in het buitenland, hebben we laten zien dat wij beschikken over een goed beeld van wat er nodig is om deze opdracht uit te voeren en over de mensen die zowel de implementatie als de uitvoering ter hand kunnen nemen. Wij hebben bovendien voldoende expertise in huis en kunnen op- en afschalen in omvang van het team op basis van wat nodig is. Ook beschikken wij over de ICT-voorzieningen die voor deze opdracht noodzakelijk zijn. Uitbreiding van onze huidige opdracht met **de uitvoering van de nabestaandenregeling voor nabestaanden in het buitenland**, binnen de in dit document beschreven kaders, is voor ons daarmee **goed uitvoerbaar**.

Regeling nabestaanden overleden gedupeerden

Gevolgen:

Ingrijpend

	Ingrijpend
Interactie met gedupeerde ouders	X
Vaktechnische en juridische haalbaarheid	X
IV/data-ondersteuning	X
Risico's misbruik/oneigenlijk gebruik	X
Procesverstoringen	X
Personele gevolgen	X

Uitvoeringskosten	incidenteel	Structureel (gem. per maand)
1. Service	€ 2.500,-	€ n.v.t
2. Personeel	€ 10.000,-	€ n.v.t
3. IV-ondersteuning	€ 30.000,-	€ 1.000,-

Personele gevolgen:	n.v.t.	fte incidenteel
	n.v.t.	fte structureel

Invoering mogelijk per: Medio april 2023

Dit is mede afhankelijk van het nog te lopen besluitvormingsproces rondom vorming van de Wet en eventuele wijzigingen die nog gaan plaatsvinden. Indien er geen inhoudelijke wijzigingen zijn is invoering medio april/mei 2023 haalbaar.

Indoordeel: **Uitvoerbaar**, mits geen inhoudelijk aanpassingen van het concept wetsvoorstel.

Inleiding

Het Ministerie van Financiën heeft stichting Sociale Banken Nederland (SBN) gevraagd nabestaanden te ondersteunen bij het afwikkelen van schulden van gedupeerde ouders die overleden zijn. Om te onderzoeken of dit door SBN uitvoerbaar is, heeft SBN deze uitvoeringstoets uitgevoerd.

Beschrijving regeling

In het wetsvoorstel¹ wordt beoogd de Wet hersteloperatie toeslagen uit te breiden met maatregelen voor nabestaanden van gedupeerde aanvragers van een kinderopvangtoeslag. Deze maatregelen zijn aangekondigd in de brief van de Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane van 29 oktober 2021. Op grond van de voorgestelde regelingen is het voor één door UHT gemandateerde nabestaande mogelijk gebruik te maken van de verschillende regelingen welke onderdeel zijn van de hersteloperatie. Het betreft dezelfde beleidskaders als de nog in leven zijnde gedupeerde ouders als het gaat om het afwikkelen van alle private schulden en publieke schulden bij kleine publieke instellingen.

Doelgroepomschrijving

Om in aanmerking te komen voor een herstelmaatregel in het kader van de hersteloperatie toeslagen, dient degene die in het verleden aanvrager van een kinderopvangtoeslag is geweest een aanvraag in voor herstel. De aanvrager komt, indien deze gedupeerd blijkt, in aanmerking voor een herstelmaatregel.

Indien een erkend gedupeerde ouder komt te overlijden of reeds is overleden, zal UHT een nabestaande als rechtmatige begunstigde aanwijzen en deze mandateren om gebruik te maken op de SBN uitgevoerde schuldenregelingen.

UHT wijst de begunstigde aan in onderstaande volgorde:

1. De toeslagpartner van de overleden gedupeerde op het moment van overlijden of, indien niet aanwezig;
2. De eigen levende kinderen van de overleden gedupeerde, zijnde biologische kinderen, geadopteerde en erkende kinderen.

Dit betekent dat wanneer de overleden gedupeerde op het moment van overlijden een aanvraag heeft ingediend en tevens een toeslagpartner had, dat deze een aanvraag kan afwikkelen en/of een nieuwe aanvraag indienen.

Wanneer de overleden gedupeerde aanvrager geen toeslagpartner had op het moment van overlijden, maar wel kinderen, kan één van de kinderen, door UHT gemandateerd, een lopende aanvraag afwikkelen en/of een nieuwe aanvraag indienen.

Omvang populatie

In totaal zijn circa 10.000 aanvragers van een kinderopvangtoeslag overleden in de periode van 1 januari 2006 tot 1 juni 2021. Het is onbekend hoeveel overleden aanvragers gedupeerd en tevens waar herstelmaatregelen op schulden nog van toepassing zijn. Verwachting vanuit DGH is dat tussen de 200 en 500 nabestaanden een beroep zullen doen op de schuldenregeling bij SBN.

Gemaakte afweging geautomatiseerde werkwijze

Om gemandateerde nabestaanden geautomatiseerd toegang te geven tot het huidige Loket Private Schulden (LPS) of Loket AI Betaalde Schulden (ABS), dienen de gegevens van de gemandateerde nabestaande toegevoegd te worden aan de bestaande validatielijst. Dit zodat nabestaanden middels DigiD toegang krijgen tot de SBN loketten. Deze validatielijst wordt periodiek aangeleverd door de Belastingdienst (CAP). De validatielijst dient voor nabestaanden aangevuld te worden met extra gegevens².

DGH geeft aan dat het niet mogelijk is om de extra gegevens van de nabestaande toe te voegen aan de huidige validatielijst. Met als gevolg een tweede

¹ Wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen houdende aanvullende maatregelen voor ex-partners van gedupeerde aanvragers kinderopvangtoeslag.

² Extra gegevens gemandateerde nabestaande: BSN, NAW, contactgegevens, overlijdensdatum gedupeerde en eventueel nog nader te bepalen data.

validatielijst specifiek voor overleden gedupeerde ouders en de gegevens van de gemandateerde nabestaande. Hierdoor zal een aparte toegang tot het SBN ouderloket mogelijk gemaakt moeten worden.

Om het huidige verwerkingsproces aan te houden, zouden de extra gegevens van de nabestaande toegevoegd moeten worden aan de:

- SBN ouderloketten LPS en ABS;
- Kredietbanksystemen (Allegro en Stratech);
- Datawarehouse SBN.

Een globale berekening van de kosten voor bovenstaande beschreven aanpassingen benaderen de € 100.000,-.

Ondanks dat het aantal nabestaanden naar verwachting gering is, zijn er enkele risico's geconstateerd:

- De kans op het verstoren van het huidige lopende proces is onvermijdelijk en onwenselijk;
- De verwachte kosten en bijkomende complexiteit die gemoeid gaan met het aanpassen van de verschillende systemen, staan niet in verhouding met de beperkte omvang van de groep nabestaanden;
- Het bij alle kredietbanken beleggen van het afwijkende proces van nabestaanden, welke sporadisch uitgevoerd moeten worden vergroot het maken op fouten aanzienlijk.

Gezien bovenstaande risico's acht SBN het niet raadzaam dit proces te automatiseren en samen te laten gaan met de huidige LPS en ABS processen. Daarom is ervoor gekozen dit proces voor iedere individuele nabestaande handmatig uit te laten voeren door senior case-managers. Op basis van dit uitgangspunt is de uitvoeringstoets geschreven.

Procesvarianten

Na overlijden zijn er enkele situaties mogelijk gerelateerd aan de SBN processen:

1. Er zijn geen schulden ingediend;
2. Er zijn schulden ingediend, maar deze zijn nog in behandeling bij een kredietbank;
3. Er zijn schulden ingediend en deze zijn reeds beschikt en betaald;
4. Een combinatie van bovenstaande situaties.

Ad.1: Geen schulden ingediend

Indien een gedupeerde bij leven geen schulden heeft ingediend, kan de gemandateerde nabestaande dit alsnog namens de ouder doen. Een speciaal daarvoor aangestelde case-manager bij SBN zal deze aanvragen individueel in behandeling nemen.

Ad.2: Wel schulden ingediend, maar deze zijn nog in behandeling

Indien een gedupeerde schulden heeft ingediend tijdens leven welke nog in behandeling zijn, wordt deze volgens standaard proces afgewikkeld binnen de hiervoor geldende termijnen. Ook na melding van de nabestaande bij SBN.

Ad.3: Wel schulden ingediend welke reeds zijn beschikt en betaald

Indien reeds ingediende schulden beschikt en betaald zijn door SBN, geldt het wettelijk erfrecht voor nabestaanden.

Ad.4: Een combinatie van bovenstaande situaties

Indien een gemandateerde nabestaande nog nieuwe schulden wil indienen, zal dit via het individuele proces door een case-manager worden afgewikkeld.

Globale beschrijving inrichting uitvoering

De nabestaande meldt zich bij SBN door gebruik te maken van de SBN postroute. Hierbij worden de bewijsstukken en de BSN van zowel de overleden ouder als de gemandateerde nabestaande meegestuurd. SBN beschikt over een aparte validatielijst voor nabestaanden, aangeleverd door Belastingdienst CAP. De BSN van de nabestaande kan gekoppeld worden aan de gegevens op de nabestaande validatielijst³ en de

BSN van de overleden gedupeerde en vervolgens bijbehorende gegevens.

De case-manager verwerkt met e-Herkenning⁴ de schulden op naam van overleden gedupeerde. Openstaande schulden staan immers ook op naam van de overleden gedupeerde. Alle communicatie met de gemandateerde nabestaande wordt door de case-manager gedaan. Op deze wijze wordt er zorg gedragen dat telefonisch contact, email en/of poststukken op de juiste manier bij de nabestaanden aankomen.

Afwikkeling van het LPS proces met schuldeisers verloopt op de reguliere wijze.

Interactie met gedupeerde ouders

Interactie over het afwikkelen van de schulden met de nabestaande vraagt extra zorgvuldigheid. De case-manager verzorgt voor iedere nabestaande intergraal de afwikkeling van de diverse regelingen en processen die door SBN worden uitgevoerd. Er zijn mogelijk meerdere contactmomenten met de nabestaande, waar door de case-manager met empathie en integrale kennis van de diverse regelingen en processen, het dossier succesvol kan worden afhandelen. Om dit te bewerkstelligen worden onderstaande zaken ingericht:

- De afwijkende werkwijze tussen de reguliere regeling voor gedupeerde ouders en nabestaanden dienen middels een separate Q&A gecommuniceerd te worden aan de nabestaanden op de website van SBN. Deze wordt helder toegelicht op A2 niveau Nederlands;
- Het SBN Service Center zal de verschillen tussen de regelingen helder uit moeten kunnen leggen aan de nabestaanden in geval van telefonische contact. Hier zal extra inhoudelijke kennis ('skill') toegevoegd moeten worden aan de huidige kennis van de Service Center agent. Gezien de beperkte omvang van de doelgroep is een apart kanaal voor nabestaanden niet realistisch. Daardoor zullen meerdere agents inhoudelijk de kennis moeten beheersen om gedurende openingstijden altijd een

³ Extra gegevens gemandateerde nabestaande: BSN, NAW, contactgegevens, overlijdensdatum en eventueel nader te bepalen data.

⁴ E-herkenning dient wel bruikbaar te zijn na overlijden indien DigiD afgesloten is/wordt.

nabestaande te woord te staan. Hierbij zal gekeken worden of huidige capaciteit volstaat of aangesloten kan worden bij de (mogelijke) uitbreiding van de capaciteit voor de ex-partnerregeling;

- Indien contact met het SBN Service Center of een van de SBN kredietbanken, in geval van reeds in behandeling zijnde schulden, zal voor verdere afwikkeling verwezen worden naar de case-manager die centraal de regie houdt over de afwikkeling van in behandeling zijnde of nieuw aangeleverde schulden. De case-manager onderhoudt het contact met de nabestaande.

Haalbaarheid

Aanpassingen betreffende interactie met de nabestaande is haalbaar door deze integraal te beleggen bij een case-manager. Zodanig wordt het huidige proces minimaal verstoort en een individuele aanpak voor nabestaanden mogelijk gemaakt (gele vlag).

Incidentele en structurele kosten

Op communicatief vlak wordt de Q&A uitgebreid op de SBN website, de Service Center agents en twee case-managers opgeleid. Incidentele kosten worden ingeschat op €2.500,-.

Vaktechnische en juridische haalbaarheid

SBN dient tijdig een volledige en juiste separate validatielijst voor nabestaanden te ontvangen van de Belastingdienst (CAP). Deze gaat naast de huidige validatielijst gebruikt worden. In de huidige validatielijst staat al aangegeven of een gedupeerde reeds overleden is of niet. Hier gaat een signaalfunctie van uit in het ouderportaal. In de werkinstructie voor de kredietbankmedewerkers wordt opgenomen dat men een in behandeling zijnde schuldenlijst moet afwickelen, maar het dossier van de overleden gedupeerde ouder en het contact met de nabestaande, moet overdragen aan de case-manager.

De gegevens van en interactie met de nabestaande worden handmatig beheerd en gearchiveerd door de case-manager. Alle nieuwe mutaties verlopen na overlijden via de case-manager. Die heeft de centrale regiefunctie.

Haalbaarheid

Door de gemaakte keuze om dit proces separaat in te richten (zie kopje: Gemaakte afweging geautomatiseerde werkwijze), zijn de technische aanpassingen geminimaliseerd en blijven uitvoerbaar.

Aangaande de haalbaarheid van de juridische aanpassingen zijn er diverse afhankelijkheden van DGH, kredietbanken en enkele externe samenwerkingspartijen. Juridisch worden eventuele wijzigingen en/of aanvullingen op bestaande contracten, mandaatregelingen, DPIA en verwerkers-overeenkomsten voor Go-live als haalbaar geacht (groene vlag).

Incidentele en structurele kosten

Er zijn enkele systeemaanpassingen nodig voor de opslag, registratie en bewaking van informatie. Inschatting voor deze kosten zijn € 20.000,-

IV/Data ondersteuning

Er wordt een koppeling gelegd tussen de data van de overleden ouder en de nabestaande. Omdat deze actie handmatig plaatsvindt, ontstaat er extra complexiteit en kans op fouten.

Aandachtspunt is dat mutaties nog plaatsvinden door gebruik van de DigiD van de overleden ouder. Bijvoorbeeld door nabestaanden indien zij de DigiD van de overledene gebruiken. De inlog van de overledene dient dicht gezet te worden met een verwijzing naar de postroute. Het contact, mutaties en nieuwe informatie zal via de case-manager gaan verlopen.

Voor het monitoren van de voortgang van het proces, worden nieuwe rapportages gemaakt en onderhouden.

Haalbaarheid

Belangrijkste aandachtspunt is het 'bevrozen' van een dossier voor mutaties, anders dan het afwickelen van in behandeling zijnde schuldenlijsten. En de handmatige acties die ingezet worden door de case-manager. Het handmatig koppelen van de gegevens door case-manager wordt haalbaar geacht (groene vlag).

Incidentele en structurele kosten

Voor het opstellen nieuwe rapportages wordt een incidentele kostenraming gemaakt van € 10.000,-. Het onderhouden en opslaan van de verschillende rapportages wordt structureel ingeschat op € 1.000,- per maand.

Risico's op misbruik en/of oneigenlijk gebruik

Het risico op misbruik of oneigenlijk gebruik lijkt in dit proces klein. Hier zijn geen wijzigingen nodig op huidige maatregelen en processen (groene vlag).

Risico procesverstoringen

Omdat dit een afwijkend separaat proces wordt, zal er minimale verstoring op de huidige reguliere processen plaatsvinden. Het nabestaanden proces op zichzelf is risicovol omdat het handmatig uitgevoerd en bewaakt wordt. Vandaar dat er gekozen is voor een individuele afwikkeling via een senior case-manager met integrale kennis en niet generiek bij alle kredietbanken.

Het verkrijgen van een integrale informatiepositie door de case-manager zal handmatig gebeuren. De gegevens van de nabestaanden worden namelijk niet geautomatiseerd gevuld in zowel het ouderloket als de kredietbanksystemen. Deze worden separaat naast de gegevens van de overleden gedupeerde ouder gedocumenteerd en gearchiveerd door de case-manager.

Haalbaarheid

Door handmatig samenvoegen van gegevens en afwikkeling van de schulden, wordt complexiteit verhoogt. De haalbaarheid van uitvoering wordt ingeschat als ingrijpend, maar werkbaar (gele vlag).

Personele gevolgen

Voor de uitvoering van dit proces worden twee case-managers aangesteld. Dit dienen ervaren medewerkers te zijn die kennis hebben van de verschillende regelingen en processen van SBN. Er zal getracht worden deze twee medewerkers te selecteren uit de huidige SBN medewerkers.

Het SBN Service Center werkt met verschillende telefoonlijnen op basis van type kennisvragen. Indien